

การบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Administration of Elderly People Quality of Life of Municipalities in Ayutthaya Province
According to the Sufficiency Economy Philosophy

สันติ วัดฟ้าพับ และประนต นันทิยะกุล

Santi Watpapub and Pranot Nantiyakul

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Doctor of Philosophy Program in Public Administration, Eastern Asia University

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษา (1) ปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ (2) ปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประสบความสำเร็จ และ (3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 20 คน การสัมภาษณ์เป็นแบบตัวต่อตัวโดยใช้แบบ สัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล 33 แห่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม 197,068 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 400 คน ได้มาจากการใช้สูตรกลุ่มตัวอย่างของทาร์ยามานะ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการคือ เทศบาลไม่ได้จัดเตรียมบุคลากรที่ปฏิบัติงานให้บริการผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอ และไม่มีเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุเมื่อเกิดภาวะวิกฤต (2) ปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ คือ การที่เทศบาลมีตัวแบบการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ คือ เทศบาลควรจัดสวัสดิการและรายได้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันสำหรับผู้ปฏิบัติงานให้บริการผู้สูงอายุ และเทศบาลควรมีการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุเมื่อเกิดภาวะวิกฤต

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต, ผู้สูงอายุ, ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objectives of this study were mainly to explore (1) administrative problems of elderly people's quality of life, and (2) development guidelines for the administration of elderly people's quality of life of municipalities in Ayutthaya Province according to the Sufficiency Economy Philosophy. The qualitative research used in-depth

interviews of 20 experts or key informants who were specialists and experienced in the administration of elderly people's quality of life of municipalities in Ayutthaya Province according to the Sufficiency Economy Philosophy. The interview was face-to-face interviews using structured in-depth interview forms as research tool for the data collection. The data analysis was descriptive interpretation. The quantitative research was a research survey of 197,068 persons (population of 197,068 persons) who were people residing in the areas of 33 Sub district Municipalities in Ayutthaya Province. The sampling size was 380 people. Questionnaire was used as research tool of the field data collection. Descriptive statistics applied were mean and standard deviation. Research findings were (1) the major administrative problems were the municipalities' inadequate providing of personnel performing services due to the increase in the number of elderly people and an unprepared administration of the "Elderly People Fund" for crisis situations, (2) the major factors enhancing administration of elderly people's quality of life of municipalities was the municipalities' formation of administrative model regarding elderly people's quality of life according to the Sufficiency Economy Philosophy, (3) for the major development guidelines of administration, the municipalities should arrange appropriate welfare and earnings to conform with the present economic situation for the personnel performing services for the elderly people.

Keywords: quality of life, the elderly people, sufficiency economy philosophy

บทนำ

ปัจจุบันจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเริ่มเข้าสู่สังคมสูงอายุมากขึ้น โดยมีประชากรสูงวัยเป็นจำนวนทั้งสิ้น 113,442 คน (สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, 2556) ของจำนวนประชากรทั้งจังหวัด ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง คือ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีบทบาทเพียงการให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุตามโครงการส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุใช้ชีวิตในชุมชน ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบความเดือดร้อนเรื่องอาหาร เครื่องนุ่งห่ม โดยไม่เกินวงเงินครั้งละสองพันบาท และจะช่วยเหลือไม่เกินสามครั้งต่อคนต่อปีโดยถือตามปีงบประมาณเท่านั้น ซึ่งนับว่าเป็นเพียงส่วนเล็ก ๆ ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเท่านั้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้สูงอายุในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีปัญหาในเรื่องความตึงเครียดและความไม่พอใจในสถานะแวดล้อมอยู่เป็นอันมากอันเป็นเครื่องบ่งชี้ประการหนึ่งว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดพระนครศรีอยุธยายังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การมีประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นและมีอายุยืนยาวขึ้น ส่งผลให้โครงการสร้างประชากรของประเทศ

เปลี่ยนแปลงไปคืออัตราส่วนผู้สูงอายุที่เป็นภาระเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่อัตราส่วนและจำนวนประชากรวัยแรงงานเริ่มลดลง ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจส่วนรวมต่อการออมและการลงทุนทำให้ผู้สูงอายุต้องเสี่ยงต่อการถูกทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพังมากขึ้น เพราะประชากรวัยแรงงานส่วนหนึ่งต้องย้ายถิ่นเพื่อประกอบอาชีพ ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุตรหลานมีเวลาเอาใจใส่ผู้สูงอายุน้อยลง ผู้สูงอายุจึงต้องรับผิดชอบตนเองมากขึ้น เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ

เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายอันได้แก่มาตรา 10 (5) ร่วมมือและประสานงานกับราชการบริหารส่วนกลางราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจตลอดจนองค์กรอื่นในการจัดให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มาตรา 13 ให้จัดตั้งกองทุนหนึ่งในสำนักส่งเสริมสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เรียกว่า "กองทุนผู้สูงอายุ" เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริมและสนับสนุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัตินี้ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

จากที่ปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษา “เรื่อง การบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุของเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้ศึกษาคาดว่าการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยนำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนทางการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม ช่วยเหลือตัวเองได้ตามอัตภาพและไม่เป็นภาระแก่ผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุต่อไป ถ้าได้มีการเตรียมรับมือกับปัญหาเหล่านี้เสียแต่ล่วงหน้า หรือสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ทรงพระราชทานแก่พสกนิกร ย่อมเป็นการเตรียมการอย่างชาญฉลาด ช่วยให้รัฐไม่ต้องทุ่มงบประมาณจำนวนมากมาศาลกับการฟื้นฟูดูแลรักษาผู้สูงอายุ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ต้องดำเนินการโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างตัวผู้สูงอายุเอง ครอบครัว และสังคม ผู้สูงอายุต้องฝึกนิสัยที่ดี และเหมาะสมในเรื่องการกิน การนอน การพักผ่อน การออกกำลังกาย ฝึกทักษะชีวิต หลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นผลร้ายต่อสุขภาพ เช่น สุรา บุหรี่ สิ่งเสพติด ทุกชนิด มีทักษะในการดูแลรักษาจิตใจที่ดี เช่น ฝึกจิตใจให้สงบสบาย มีสมาธิ ไม่ปล่อยตนเองให้เครียดจนเกินไป รู้จักที่จะพอใจในสิ่ง ที่ตนเองเป็นอยู่และมีความชื่นชมยินดีในผู้อื่น ฝึกรู้จัก และเข้าใจตนเองให้มากขึ้น โดยคำนึงถึงการยอมรับ และความเหมาะสมตามกฎกติกาทางสังคมด้วย ดังนั้นการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จึงเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นเรื่องเร่งด่วนที่รัฐควรเร่งรีบในการดำเนินการ หากไม่มีการดำเนินการใด ๆ เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุของไทยจะมีแนวโน้มที่จะต้องเผชิญกับปัญหาความยากจนของผู้สูงอายุ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. เพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประสบความสำเร็จตามกรอบแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพชีวิต

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เสน่ห์ จามริก (วรเดช จันทรศรและคณะ, 2551, น. 9) ให้มุมมองเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นทั้งหลักการ และกระบวนการทางสังคม ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานและขยายเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนเป็นการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและบริโภคอย่างพออยู่พอกินขึ้นไป ถึงขั้นแปรรูปอุตสาหกรรมครัวเรือนสร้างอาชีพ และทักษะวิชาการที่หลากหลาย เกิดตลาดซื้อขาย สะสมทุน ฯลฯ บนพื้นฐานเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนนี้เอง ที่เศรษฐกิจจะพัฒนาขึ้นอย่างมั่นคง รวมทั้งเทคโนโลยีซึ่งจะค่อย ๆ พัฒนามาจากฐานทรัพยากร และภูมิปัญญาที่มีอยู่ภายในชาติ และทั้งที่จะคัดสรรเรียนรู้จากโลกภายนอก “เศรษฐกิจพอเพียง” จึงมีความหมายเป็นเสมือนภูมิคุ้มกันให้กับ “โลกาภิวัตน์” เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาสำหรับ “การจัดการ” เศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีสมมติฐานที่ยอมรับว่า โลกมีการทำงานในเชิงระบบ และมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยมีความมุ่งหวังสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพื่อสร้างความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนาการรอดพ้นจากภัยและวิกฤตเศรษฐกิจพอเพียง ใช้การตระหนักให้ความสำคัญของหลักการทางสายกลาง เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้มีความสุข ซึ่งจะได้จากการจัดการ 3 มิติ ได้แก่ (1) ความพอประมาณ หมายถึง การจัดการให้มีความสมดุลระหว่างกิจกรรมหลากหลาย เพื่อไม่ให้เกิดส่วนเกิน หรือขาดแคลน สอดคล้องกับความจำเป็น (2) ความมีเหตุผล หมายถึง การจัดการให้มีการเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมหลากหลายอย่างเป็นประโยชน์เกื้อกูลและกัน (3) การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การจัดการให้มีปัจจัยสำหรับการดำรงชีวิตให้อยู่ในการควบคุมของตนเอง

2. การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการ หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่าง ๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (efficient) หมายถึง การใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาดและคุ้มค่า การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพนั้นหมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้นผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงจำเป็นต้องมีทั้งประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล ควบคู่กัน (griffin, 1997, p. 4) ในอีกแนวทางหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าการบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กร จากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ (Certo, 2000, p. 555) หรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้สูงอายุ

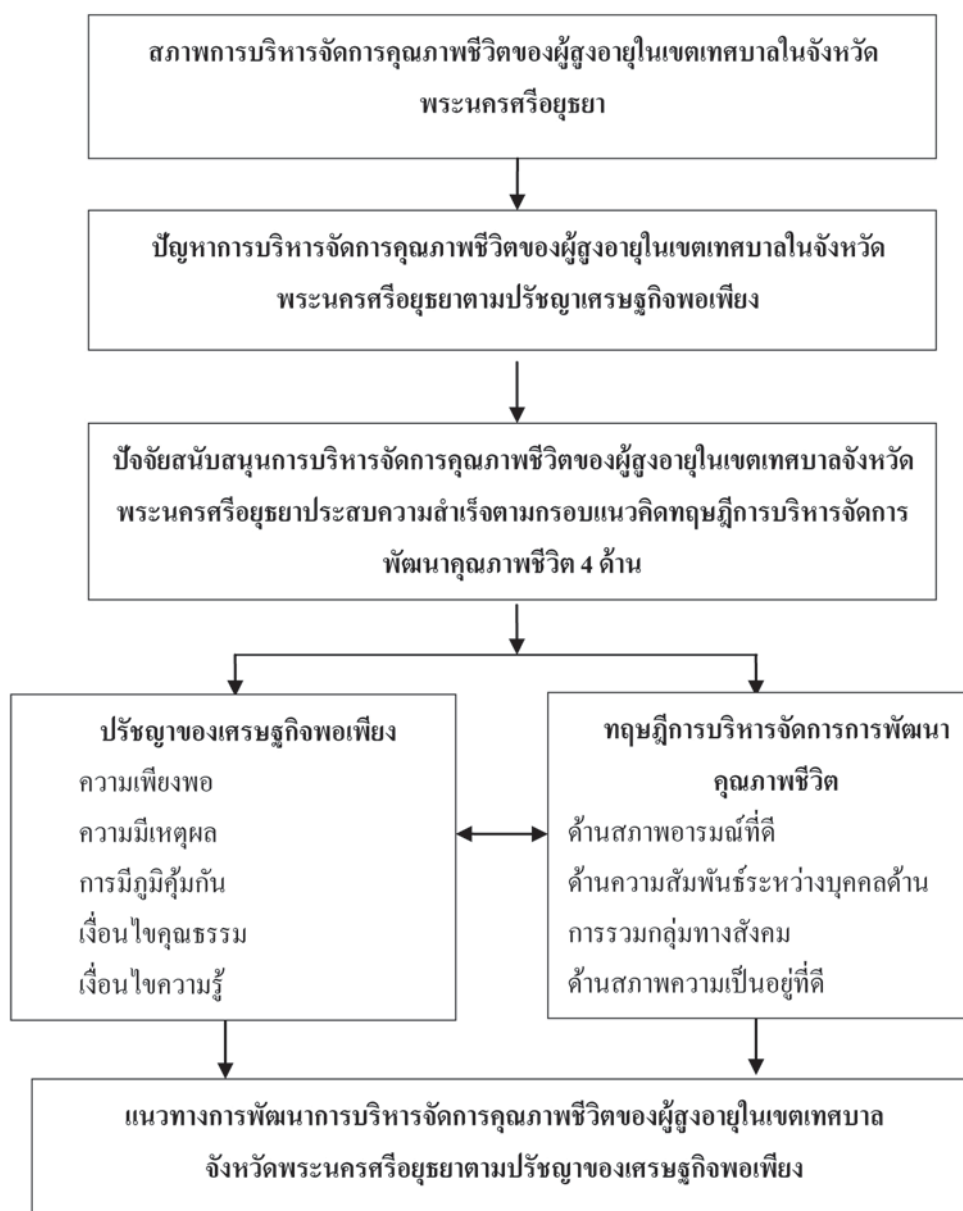
การเปลี่ยนแปลงเป็นสังคมสูงวัยสามารถที่จะพิจารณาได้อย่างคร่าว ๆ จากการที่สังคมนั้นมีประชากรสูงอายุ (อายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป) มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ในประชากรทุก ๆ 10 คน จะเป็นผู้สูงอายุ 1 คน (มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, 2555, หน้า. 12) จากข้อมูลการคาด

ประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2583 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอัตราการเพิ่มของประชากรโดยรวมมีแนวโน้มลดลงจนติดลบ โดยเริ่มติดลบในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2568 - พ.ศ. 2573 เป็นต้นไป ในขณะที่อัตราการเพิ่มของประชากรสูงอายุจะมีแนวโน้มลดลงแต่ยังอยู่ในระดับที่สูงกว่าอัตราการเพิ่มประชากรรวมค่อนข้างมากอันเป็นผลมาจากอัตราเจริญพันธุ์ที่ลดลงอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556)

4. การพัฒนาคุณภาพชีวิต

พระมหาสุทนต์ธำมาโรและเจนณัฐอินทรสุวรรณ (2553, หน้า. 36-42) ได้กล่าวถึงแนวคิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตว่าได้มีการพัฒนาเพื่อแทนที่การใช้ดัชนีผลผลิตมวลรวมประชาชาติต่อหัวประชากรซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากข้อเสนอของสหประชาชาติในปี ค.ศ.1973 (พ.ศ. 2516) ที่กล่าวถึงแนวคิดคุณภาพชีวิตแต่เป็นแนวคิดที่ไม่สามารถกำหนดนิยามของคุณภาพชีวิตให้ยอมรับกันเป็นสากลได้จึงได้มีการให้คำนิยามใน 3 มิติใหม่ คือความสามารถในการกระทำการรับรู้และลักษณะอาการต่าง ๆ ซึ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อยคือภารกิจประจำวัน การปฏิบัติกิจกรรมทางด้านสังคม การใช้สติปัญญา อารมณ์ และความรู้สึกสถานภาพทางเศรษฐกิจ สถานภาพทางด้านสุขภาพความเป็นอยู่ที่ดีความพึงพอใจในชีวิต และโรคภัยต่าง ๆ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เชิงคุณภาพประกอบด้วยข้าราชการระดับบริหาร
ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้าราชการระดับสูงในกระทรวงพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์และ ข้าราชการระดับสูงของ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ จำนวน 10 คน นายกเทศมนตรีตำบล รองนายก
เทศมนตรีตำบลจำนวน 5 คน ผู้บริหารองค์การพัฒนา
เอกชนในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 5 คน
นักวิชาการที่เกี่ยวข้องและบุคคลอื่นๆ ที่ผู้ศึกษาพิจารณา
เห็นควร จำนวน 5 คน รวม 25 คน

เชิงปริมาณประกอบด้วย ประชาชนในพื้นที่อาศัย
อยู่ในพื้นที่ของเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 33 แห่ง
จำนวน 197,068 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เชิงคุณภาพ ได้แก่ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ถึงสภาพการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปัญหา รวมถึงทิศทางในอนาคต เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพกับการศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัย

เชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยจะสร้างแบบสอบถาม โดยนำความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาจัดทำแบบสอบถาม เพื่อค้นหาปัจจัยสนับสนุนพัฒนาการการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ และมีแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เชิงคุณภาพ

1. ทบทวนทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ศึกษานโยบายรูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. สร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลในรูปของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ชนิดมีโครงสร้าง

4. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยเพื่อสัมภาษณ์บุคคลเป้าหมายที่กำหนดไว้

5. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์

6. นำข้อมูลที่ตัดหมวดหมู่แล้วมาทำการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการ

7. นำผลการวิเคราะห์ตามข้อ 6. มาสังเคราะห์เพื่อหาคำตอบตามที่กำหนดไว้

เชิงปริมาณ

1. ผู้วิจัยได้ขออนุญาตหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

2. ผู้วิจัยประสานงานและติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการตรวจสอบคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อนำคะแนนไปวิเคราะห์ทางสถิติ

4. ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้รับจากแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์สำหรับงานวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ใช้ตัวแบบของการวิเคราะห์การบริหารจัดการโครงการ และการวิเคราะห์องค์การ เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้

1. การวางแผน
2. การจัดองค์การ
3. บุคลากร
4. การสั่งการ
5. การประสานงาน
6. การรายงาน
7. การจัดสรรงบประมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ใช้สถิติพรรณนา เพื่อการแจกแจงข้อมูล ความถี่ (frequency distribution) ร้อยละ (percentage) วัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) นำข้อมูลทั้งหมดมารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนข้อมูล / มัธยฐาน (median) เป็นสถิติในการจัดอันดับข้อมูล เป็นค่าที่อยู่ตรงกลางเมื่อนำค่าที่ได้จากการวัดมาเรียงลำดับจากมากไปน้อยหรือจากน้อยไปมาก / ฐานนิยม (mode) หรือคะแนนที่มีความถี่สูงที่สุด วัดการกระจายของข้อมูล ได้แก่ พิสัย (range) หรือค่าสูงสุด-ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ความแปรปรวนของข้อมูล (variance)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1. สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อสภาพปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามกรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน เรียงตามลำดับตามความสำคัญจากมากไปน้อยได้ดังนี้คือ ด้านภูมิคุ้มกัน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความพอเพียง ด้านความมีเหตุผลด้านเงื่อนไขความรู้ (1) ปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านภูมิคุ้มกัน เช่น ในการจัดการในรูปแบบให้ครอบคลุมครบตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้งหมดในเขตเทศบาล หากไม่มีกระบวนการเชิงรุก เพื่อทำความเข้าใจ สร้างความคิดการมีส่วนร่วม จะมีผลให้คุณภาพของการดูแลลดลงการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ได้รับต่าง ๆ มีน้อยระยะยาว ผู้สูงอายุและผู้เกี่ยวข้องอาจมองเป็นเพียงสิ่งพื้นฐานที่ต้องได้ และเนื่องจากปัจจุบันปัญหาสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้านครอบคลุมจะต้องต่อสู้กับเรื่องราวภัยที่ค่อนข้างสูง ผู้สูงอายุหลายท่านจะต้องอยู่บ้านเฝ้าบ้านเพียงลำพัง บุตรหลานขาดการดูแลเอาใจใส่เพราะใช้ชีวิตอยู่กับเทคโนโลยีตลอดเวลา (2) ปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ด้านด้านเงื่อนไขคุณธรรม เช่น ในการจัดการภาพรวมการดูแลไม่สามารถแยกได้ชัดเจนว่าสิ่งของกิจกรรม บริการที่ให้การดูแลผู้สูงอายุเป็นการสมควรยุติธรรมในภาพรวมหรือไม่เช่น เบี้ยยังชีพ มอบให้กับผู้มีฐานะ ในชุมชนแล้วแต่ระหว่างที่ผู้สูงอายุบางรายอาจยังไม่ได้รับหรือได้รับช้ากว่าเวลาที่ควรได้รับการเยี่ยมบ้าน ผู้สูงอายุ หากไม่ได้จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนกับทางหน่วยงาน ด้านสาธารณสุขในพื้นที่ อาจเยี่ยมดูแลผู้สูงอายุรายจำเป็นซ้ำเนิ่นนานไป (3) ปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความพอเพียง เช่น ขาดงบประมาณ ขาดบุคลากร ขาดการแนะนำอย่างสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง บุคลากร ที่ทำงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตมีจำนวนน้อย และส่วนใหญ่ที่นี้ก็ไม่ตรงสายงานท้องถิ่นจะมีการฝึกในการดูแลผู้สูงอายุหลายด้านด้านการมีภูมิคุ้มกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม (4) ปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความมีเหตุผล เช่น กรมการพัฒนาชุมชนไม่ได้สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหรือฝึกอบรมบุคลากรของตนเองอย่างเพียงพอ (5) ปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านเงื่อนไขความรู้ เช่น ผู้สูงอายุส่วนใหญ่อยู่กับบ้านเฉย ๆ ขาดความรู้ความเข้าใจด้านเศรษฐกิจพอเพียง หรือแหล่งการเรียนรู้ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่มีชุมชนต้นแบบเพื่อเป็นแหล่งคลังปัญญาสำหรับผู้สูงอายุในเขต

2. สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประสพความสำเร็จตามกรอบแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพชีวิต 4 ด้าน พบว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประสพความสำเร็จ จำแนกตามกรอบแนวคิดทฤษฎีการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพชีวิต 4 ด้าน เรียงตามลำดับตามความสำคัญจากมากไปน้อยได้ดังนี้คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านการร่วมกลุ่มทางสังคม ด้านสภาพอารมณ์ที่ดี ด้านสภาพเป็นอยู่ที่ดี (1) ปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัด

พระนครศรีอยุธยาด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น เทศบาลตำบลร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ และโรงเรียนเพราะเป็นบทบาทร่วมกันในการมุ่งเน้นให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขเข้าใจกันเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และให้ความสำคัญและมีแนวความคิดในการดูแลผู้สูงอายุชัดเจน และมีความรู้ในองค์รวมในการดูแลผู้สูงอายุ (2) ปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านการร่วมกลุ่มทางสังคม เช่น เทศบาลตำบลเพราะเป็นหน่วยงานที่มีเครือข่ายลงถึงทุกชุมชนประกอบกับมีการกิจในการดูแลประชาชนที่หลากหลายด้าน และร่วมมือร่วมใจในการวางระบบดูแลผู้สูงอายุในครัวเรือนและชุมชน (3) ปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านสภาพแวดล้อมที่ดี เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/โรงพยาบาลชุมชน เพราะเป็นหน่วยงานที่มีบริการและทักษะทางวิชาชีพที่สามารถดูแลด้านอารมได้ (4) ปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านสภาพเป็นอยู่ที่ดี เช่น พัฒนาชุมชนร่วมกับเทศบาลเพราะเป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพในการส่งเสริมอาชีพทุกวัยผสมผสานกับการจัดถิ่นฐานตามความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามกรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน เรียงตามลำดับตามความสำคัญจากมากไปน้อยได้ดังนี้คือ ด้านภูมิคุ้มกัน ด้านความพอเพียง ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านความมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขคุณธรรม (1)แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของ

ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านภูมิคุ้มกัน เช่น ควรมีการประชุม ปรึกษาหารือร่วมกับผู้สูงอายุระดมความคิดในหลายมุมมอง รวมถึงคาดการณ์อนาคตของผู้สูงอายุกลุ่ม ชุมชนด้วย และต้องให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ด้านการดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและการให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุ การพัฒนาอารมณคุณภาพ ชีวิตของผู้สูงอายุมีการสร้างสรรค์ ไม่ดำเนินคดีเตียน จัดการเรื่องสวัสดิการต่างๆ ให้ทั่วถึง (2)แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านพอเพียง เช่น ควรมีการประชุม ปรึกษาหารือร่วมกับผู้สูงอายุ ระดมความคิด ในหลายมุมมอง รวมถึงคาดการณ์อนาคตของผู้สูงอายุกลุ่มชุมชนด้วย (3)แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านเงื่อนไขความรู้ เช่น ควรมีการสนับสนุนเผยแพร่ โดยเฉพาะหน่วยงานหลักอย่าง พมจ. ให้สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาโครงการเกี่ยวกับผู้สูงอายุ (4)แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านความมีเหตุผล เช่น ควรมีการจัดการอย่างคุ้มค่า เกิดผลลัพธ์ที่ชัดเจนต่อผู้สูงอายุ มีใช้เพียงให้เกิดกิจกรรมแต่ไม่มีประโยชน์ (5)แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้านเงื่อนไขคุณธรรม เช่น ควรมีคณะกรรมการกลางจากผู้สูงอายุหน่วยงานที่ดูแลคอยวิเคราะห์เหตุการณ์ไต่ตรง ในการดำเนินงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุในเขตเทศบาล

ผู้ศึกษาได้สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อ (1) ปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและ (2)แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน โดยนำเสนอตามลำดับความสำคัญทั้ง 5 ด้าน มาแสดงไว้ ดังตาราง 1

ตาราง 1

สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อปัญหาการบริหารจัดการ และแนวทางการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามกรอบแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน เรียงตามลำดับตามความสำคัญจากมากไปน้อยจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ปัญหา		แนวทางการพัฒนา	
ความคิดเห็นเรียงตามความสำคัญจากมากไปน้อยจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
1) ด้านภูมิคุ้มกัน	6	1) ด้านภูมิคุ้มกัน	4
2) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	5	2) ด้านความพอเพียง	4
3) ด้านความพอเพียง	3	3) ด้านเงื่อนไขความรู้	4
4) ด้านความมีเหตุผล	2	4) ด้านความมีเหตุผล	3
5) ด้านเงื่อนไขความรู้	1	5) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	3

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถาม

1. ปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (1) สภาพปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านความพอประมาณ (2) สภาพปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านความมีเหตุผล ตัวอย่างข้อคำถาม (3) สภาพปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านการมีภูมิคุ้มกัน (4) สภาพปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านเงื่อนไขคุณธรรม ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลบางคนไม่ได้ประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการเสริมสร้างคุณภาพคนให้มีคุณธรรม เช่น ไม่จัดคิวการเข้ามาปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากกองทุนผู้สูงอายุ (5) สภาพปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านเงื่อนไขความรู้

2. ปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จ (1) ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมที่ดี พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อยกว่าเทศบาลให้การบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านกองทุนผู้สูงอายุอย่างเป็นกันเอง และจัดเตรียมสถานที่รองรับอย่างสวยงามร่มรื่น (2) ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย ว่า เทศบาลให้ความสำคัญกับผู้นำชุมชน

ในการร่วมมือ และขอคำแนะนำในการบริหารจัดการด้านกองทุนผู้สูงอายุ (3) ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการด้านการรวมกลุ่มทางสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อยว่าผู้บริหารของเทศบาลทุกระดับชั้นให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมที่ประสานสอดคล้องกัน (4) ประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการด้านสภาพความเป็นอยู่ที่ดี พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อยกว่าเทศบาลให้ความสำคัญกับสภาพความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ เช่น การออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ เพื่อดูแลสภาพความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านความพอประมาณ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น เทศบาลตำบลควรใช้เวลาในการบริหารจัดการด้านกองทุนผู้สูงอายุ อย่างเหมาะสม หรือไม่มาก หรือนานเกินไป (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ด้านความมีเหตุผล ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น เทศบาลควรบริหารจัดการในเรื่องกองทุนผู้สูงอายุไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เช่น ยืมยืมแจ่มใส หรือสุขภาพ (3) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านการมีภูมิคุ้มกัน ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น เทศบาลตำบลควรมีความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการด้านกองทุนผู้สูงอายุเมื่อเกิดสถานการณ์ผิดปกติ เช่น กรณี

ระบบสื่อสารออนไลน์ที่ใช้การไม่ได้ หรือกรณีที่ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ (4) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านเงื่อนไขคุณธรรม ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น เทศบาลควรจะมีการบริหารจัดการด้านกองทุนผู้สูงอายุ โดยอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง เช่น ไปใช้วัสดุอุปกรณ์ หรือเครื่องมือของหน่วยงานตนเอง

(5) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านเงื่อนไขความรู้ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น เทศบาลไม่ได้ให้ความรู้ หรือชี้แจงประชาชนให้มีความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานในเรื่องกองทุนผู้สูงอายุรวมทั้งไม่ได้เสริมสร้างทัศนคติที่ดี เช่น ประชาชนเกิดความสบายใจทุกครั้งที่มาติดต่อ

ตาราง 2

สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน และค่าเฉลี่ยรวมแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยรวมจากมากไปน้อย

ปัญหา	แนวทางการพัฒนา		
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน			
2.57		1.97	
ค่าเฉลี่ยรวมแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย			
1) ด้านความมีเหตุผล	2.74	1) ด้านเงื่อนไขความรู้	2.57
2) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	2.70	2) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน	2.53
3) ด้านเงื่อนไขความรู้	2.57	3) ด้านความมีเหตุผล	1.85
4) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	2.57	4) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	0.71
5) ด้านความพอประมาณ	2.13	5) ด้านความพอประมาณ	0.64

การอภิปรายผล

1. สภาพปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างต่างให้ความเห็นต่อสภาพปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ว่ามีปัญหาทั้ง 5 ด้าน โดยผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างต่างให้ความเห็นสอดคล้องกันว่าด้านภูมิคุ้มกันเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด แต่ในขณะเดียวกันผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างต่างมีความเห็นที่ไม่สอดคล้องกันว่าด้านใดที่มีปัญหาน้อยที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือด้านเงื่อนไขความรู้ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างกลับมีความเห็นว่าด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านความพอประมาณ

เหตุผลสำคัญที่ผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

ในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความเห็นสอดคล้องกันว่าปัญหาด้านภูมิคุ้มกันเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ผู้ศึกษามีความเห็นที่เทศบาล (1) ไม่ได้คำนึงถึงบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนผู้สูงอายุที่มีเพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสม และ (2) ไม่มีการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการกองทุนผู้สูงอายุเมื่อเกิดภาวะวิกฤต เช่น ในภavnะน้ำท่วม เป็นอย่างดีแล้ว เป็นต้นก็ตาม แต่ในเวลาเดียวกันผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างกับมีความเห็นที่ไม่สอดคล้องกันว่าด้านใดเป็นด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด ผู้ศึกษามีความเห็นที่ เทศบาล (1) บุคลากรของเทศบาลต่ำบลขาดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานด้านการดูแลผู้สูงอายุ (2) เทศบาลใช้งบประมาณสำหรับการบริหารจัดการด้านกองทุนผู้สูงอายุอย่างไม่เหมาะสม หรือน้อยเกินไป เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้ผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยว่าปัญหาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน โดยเฉพาะด้านภูมิคุ้มกันดังกล่าว

2. ปัจจัยที่ทำให้แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประสบความสำเร็จ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีความสำคัญที่สุดในขณะที่กลุ่มตัวอย่างกลับมีความเห็นในด้านสภาพอารมณ์มีความสำคัญที่สุดแต่ในขณะเดียวกันผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างต่างมีความเห็นที่ไม่สอดคล้องกันว่าปัจจัยที่มีความสำคัญน้อยที่สุด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่าปัจจัยด้านสภาพเป็นอยู่ที่ดีมีความสำคัญน้อยที่สุด

เหตุผลสำคัญที่ผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ที่มีเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความเห็นไม่สอดคล้องกันว่าปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จที่สำคัญที่สุด ผู้ศึกษามีความเห็นถึงแม้ว่า (1) เทศบาลตำบลร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่และโรงเรียนเพราะเป็นบทบาทร่วมกันในการมุ่งเน้นให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เข้าใจกันเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และให้ความสำคัญและมีแนวความคิดในการดูแลผู้สูงอายุชัดเจน และมีความรู้ในองค์รวมในการดูแลผู้สูงอายุ และ (2) เทศบาลให้การบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุด้านกองทุนผู้สูงอายุอย่างเป็นกันเอง และจัดเตรียมสถานที่รองรับอย่างสวยงามร่มรื่นเป็นอย่างดีแล้วเป็นต้นก็ตามแต่ในเวลาเดียวกันผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ศึกษาเห็นว่า (1) เทศบาลร่วมในพัฒนาชุมชนร่วมกับเทศบาล เพราะ

เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพในการส่งเสริมอาชีพทุกวัย ผสมผสานกับการจัดถิ่นฐานตามความจำเป็น (2) เทศบาลให้ความสำคัญกับสภาพความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ เช่น การออกเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุ เพื่อดูแลสภาพความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุเมื่อเป็นเช่นนี้จึงมีส่วนสำคัญทำให้ผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยว่าปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จคือด้านสภาพเป็นอยู่ที่ดีดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. เทศบาลตำบลควรจัดให้มีการฝึกอบรมผู้บริหารทุกระดับให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม
2. เทศบาลตำบลควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับขั้นตอนและการเขียนโครงการเพื่อขอทุนให้กับผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำวิจัยต่อยอดจากการศึกษาครั้งนี้เพื่อหาเหตุผลว่า ทำไมด้านภูมิคุ้มกัน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม และด้านพอเพียง ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงมีอิทธิพลเป็นอย่างมากในลำดับต้น
2. ทำวิจัยแบบเจาะลึกด้านการบริหารจัดการของเทศบาลแต่ละด้านอย่างเจาะจง เช่น ด้านพอเพียงด้านมีเหตุผล และด้านภูมิคุ้มกัน เป็นต้น
3. ทำวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมุ่งเน้นกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องและบุคลากรในเทศบาล เพื่อหาแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิด หรือแบบจำลองในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นเลิศ

References

- Arpakaro, P. & Intarasuwan, K. (2010). *Indicators of happiness: A strategy to create and use a happy community*. Bangkok: Institutional strengthening learning community for Peace. (in Thai)
- Certo, C. S. (2000). *Modern management*. New Jersey: Prentice Hall.
- Griffin, R. W. (1997). *Management* (5th ed.). Boston: Houghton Mifflin.
- Foundation of Thai Gerontology Research and Development Institute. (2012). *Annual report: The situation of the elderly Thailand Wed Fri 2012*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Office of the National Economics and Social Development Board. (2013). *Situation report poverty and inequality in the year 2013*. Retrieved from <http://www.nesdb.go.th> (in Thai)
- Phra Nakhon Si Ayutthaya Provincial Statistical Office. (2013). *Annual report 2013*. Retrieved from <http://ayuttaya.nso.go.th/images/attachments/Report/psr-2556.pdf> (in Thai)

